

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz Hordva 80 fill.
Vidékre postán 1.40 k.

Egyes szám ára 2 fillér.

Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

FÜGGETLEN NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés
ár 3 fillér. Gyárosok
kereskedők és iparosok áradat
vezményben részesülnek.

Apróhirdetés 60 fillér.

Nyiltéri cikkek garmond sora
után 40 fillér fizetendő.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egyetem-utca 6. szám.Felelős szerkesztő:
CSOKONAI VITÉZ MIHÁLYLapkiadó:
KOVÁCS IMRE.

Telefonszám 379.

Ez is munkáskérdés.

Mentsük meg a magyarországi munkástársadalmat. Ma, amikor az emberi jogok sok nemes küzdelme folyik, amikor a népjogokért való háboruban a munkástársadalomra is jövő vár, többszörös intellemmel szól hozzánk a kötelesség: mentsük meg a magyarországi munkástársadalmat!

Mitől? Hogyan? Ez itt a kérdés. Az elsőre a következő a felelet: Az alkoholizmustól. Mert ez is munkáskérdés. A második kérdésre már hosszú a válasz. Egy egész mentő akció, egy nagy részletességgel, sok gondolat kidolgozott program.

Szomorú jelenség nálunk, hogy a munkástársadalom nagyrészt rabul ejtette a pálinkaivás szenvedélye. Ha a kimutatásokat nézzük, az alkoholizmus terjedésének következő elosztódását látjuk Magyarországon: Az alkoholizmus rabjai nagyjából a munkások. Következnek utánuk a hegyvidékek lakói, kiváltképp a nemzetiségiek, ezek közt leginkább az oláhok. Még legkevesebb üzik a pálinkaivást az alföldi magyarok.

Ezzel a számbeli elosztással szemben a legsürgősebb szükség tehát a munkástársadalom megmentése. Külföldön, így nevezetesen Angliában többféle erre irányuló intézkedés és intézmény van, amelyek már is látható eredményekben mutatják a maguk hasznosságát. Pedig Angliában csak apró, társadalmi csoportosulás, szervezkedő egyesülés útján indult meg az alkoholizmus elleni akció, a különböző mértékletességi egyesületek adták az első lökést a nagyobb, általánosabb mozgalomnak, amelyet aztán sietett az állam gondoskodásába venni és törvényekkel támogatni.

Nálunk minden kudarcot vall, ami társadalmi kezdeményezésből indul ki. Ennek jórészt az az oka, hogy nincs együttműködő, együtt érző társadalmunk. Magyarországon tehát az ily irányú törekvés sikerét csak az biztosíthatja, ha az állam kezdi, folytatja és fejezi be. Mindig csak az állam.

Hát lássuk, mit tehetne az állam. Mindenekelőtt törvényt alkothatna E törvény korlátozná az alkoholfogyasztást, amit ugy lehetne keresztülvinni, hogy orvosi vélemény alapján átlagosan megállapíttatná, hogy mennyi alkohol nem árt meg egy embernek Korcsmárosok, vendéglősök azon a mértéken túl nem adhatnának egy és ugyanazon embernek italt. Ez a korlátozás ugyan nem tökéletes, de mégis jelent valami eredményt.

Az állam szigorúan megtiltana, hogy gyárak, nagyobb munkahelyek közelében kocsmák nyitassanak.

A munkásokat vasárnap kell kifizetni, vasárnapra azonban be kell zárni a pálinkaméréseket.

Ez és sok ehhez hasonló más intézkedés kell ahhoz, hogy az alkoholizmus elleni küzdelem némi eredményre vezessen. Sőt szabad ezen a téren olyan messze menni, amennyire csak egy emberszerető társadalmi mentőmozgalom elmehet. Törvényt kellene alkotni az iszákosság ellen E törvény szelleme az volna, hogy büntetéssel sújtja az iszákosságot.

Ez volna a helyes, okos és céltudatos politika. Attól pedig ne riadjon vissza az állam, hogy egyik legfőbb állami jövedelmét, a szeszfogyasztást veszítené el ezekkel az intézkedésekkel. Ami veszteség érné ezen a téren, fel nem éri azt soha az a rendkívüli jelentőségű haszon, amelyet emberanyagban, megmentett életben, munkaerőben visszahódít magának.

Nem tudjuk mik lesznek az eredményei a kérdés elég gyakori felmerülésének. De ha azzal a komolysággal és lelkiismeretességgel vezetik végig a magyar társadalmi és állami vezetők is maguk ily irányú feladatát, a mint azt Angliában tették, akkor elhisszük, hogy ez nemcsak ideális mozgalom, hanem céltudatos, komoly és becsületes mentőmunkásság!

Mozgalom a katonazenekarok ellen.

Megemlékeztünk már annak idején arról a mozgalomról, amelyet a magyar zenészek országos egye-

sülete indított meg a katonazenekarok ellen. Azzal a kérelemmel fordult t. i. Szeged város közönségéhez, hogy ne engedje meg a katonazenekaroknak, hogy a színházakban közreműködjenek.

A magyar zenészeknek ez a kérelme teljesen jogosult, ezt bővebben fejtegetni talán szükségtelen is.

A katonazenekarok ugyanis minden téren meghódították már a közönséget. Hangversenyeiket a közönség sokkal inkább támogatja, mint a polgáriakét. A polgáriak másutt már nem igen érvényesülnek, mint a színházi orchesterben, s most onnét is ki akarják szorítani a katonák.

Tagadhatatlan, hogy a katonazenekar kiváló helyzetét annak köszönheti, mert művészi színvonalon álló polgári zenekar csak igen kevés van ez országban. Nem szabadna tehát megengedni, hogy a katonazenekar konkurenciát csináljon a polgári zenekaroknak s megfossa őket az érvényesítés lehetőségétől, a közönség partolásának hiányában pedig a művészi továbbképzéstől. A konkurencia csinálás nem lehet a katonazenekarok célja.

Az ő feladatuk az, hogy a harcban lelkesítő dalokkal bátorítsák a legénységet szívet, a fárasztó meneteléseket vig inoulók játszával elviselhetőbbé tegyék és hogy a jáborozás alatt a katonatiszteknek és a legénységnek szórakozást nyújtsanak.

Nekünk Kolozsváriaknak cseppet sincs okunk a katonazenekarok ellen panaszkodni. Itt a katonazenekaroknak meg van adva, a mi a katonazenekaroké, a polgáriaknak a mi a polgáriaké. Kolozsváron a katonazenekarok csak örömet és élvezetet szereznek a közönségnek és nem bosszúságot.

Olyan helyeken lehet csak szó a katonazenekarok elleni mozgalomról, ahol ugyan csekélyebb értékű, de hivatásos polgári zenekarok megélhetése van veszélyeztetve.

Körlevelek, dissertációk, meghívók, névjegyek legolcsóbban a Gámán J. Örök. könyvnyomdájában készíttetnek el

Harc a pincér frakk ellen.

Le a frakkal! Hamburgból indult ki ez a csatakiáltás, amely talán rövid idő múlva mindenfelé visszhangra fog találni.

Nem a gazdag urak, a kiváltságosak frakkjáról van szó, hanem a pincérfrakkról. Kezdi már lassan-lassan belátni, hogy a huszadik században nem szabad egy becsületes foglalkozási ágtól azt követelni, hogy állandóan, mint egy czirkuszi bohóc, frakkba öltözködjek.

Igaz ugyan, hogy szép, ha a pincérek már az egyöntetűség kedvéért is állandóan frakkban forgolódnak körülöttünk, izléses is, de egy dolgot tekintetbe kell venni.

A frakk, mint egyáltalában minden fekete ruha, borzasztóan kényes egy jószág. Ugy kell reá vigyázni az embernek, ha azt akarja, hogy állandóan elfogadható legyen, mint a szeme fényére. A pincérség pedig nem olyan foglalkozás, amely mellett, valami pedáns gonddal lehetne a ruhára ügyelni.

Ha azt nem is kívánjuk a pincértől, hogy a legdivatosabb szabású frakkot, állandóan borotva éles nadrágot stb. hordjon hanem ha már frakkban jár, azt az egyet megkövetelheti a közönség, hogy tiszta legyen.

Ezt tartva szem előtt, a pincér állandóan dilemma előtt áll. Vagy ügyel ruhájára a munka közben, akkor ez a munkájának rovására megy, vagy állandóan gondozza, változtatja, akkor a zsebe bánja meg, vagy pedig — s a pincérek között 70 százalék ebbe a kategóriába sorozható — nem törődik frakkjával, nem akarja észre venni a rajta levő zsírfoltokat, kikopásokat s ekkor már cseppet sem izléses, hanem inkább undorítóvá válik.

Sokkal inkább egyszerűbb ruha, például a sötét-szürke, amely nem oly kényes, éppen úgy megtenné a szolgálatot. A külföldi próbák megmutatták, hogy megfelelő

Kezdetben szokatlan kissé a dolog, de később fel se tűnne már, megszoknánk ezt is, hisz az ember szokás rabja.

Hol az Egy forintos áruház? Kossuth L.-utca 3. sz.

(a volt Belmagyar-utca)

A nagyérdemű vevő közönség figyelmébe ajánlom alanti olcsó árak mellett, ujonnan berendezett üzletemet, hol mindenféle diszmu, játék, porcellán, üveg és rövidárúk, konyha berendezések, fényűzési Bijoutri, bőröndök, bőrárúk, nyakkendők, kézelők és gallérok kaphatók:

Már 30 fillértől

Kossuth Lajos-utca 3. sz.

Kiváló tisztelettel
LAKATOS JÓZSEF.

